

TÜROFED TURİZM BÜLTENİ

Mart - 2023

Hazırlayan: Aslı VAZ

İÇİNDEKİLER

1. TÜRKİYE'YE VE BEŞ İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI.....	1
1.1. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN AYLARA VE YILLARA GÖRE DAĞILIMI.....	2
1.2. BEŞ İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI	6
1.2.1. İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ.....	7
1.2.2. ANTALYA'YA GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	10
1.2.3. MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	12
1.2.4. İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ	14
1.2.5. ANKARA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ.....	17
2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ	19
2.1. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA	19
2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI	21
2.2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ	23

1. TÜRKİYE'YE VE BEŞ İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

1.1. TÜRKİYE'YE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2023 yılı Mart ayında ülkemize gelen ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Mart ayı ile karşılaştırıldığında **%10,9** oranında bir artışla **2 milyon 831 bin 582** olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Mart aylarında ülkemize gelen ziyaretçi sayısı geçtiğimiz yıla oranla **%23,1** artış kaydederek **7 milyon 771 bin 423** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 1'de ülkemize gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 1. Türkiye'ye Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2020	2021	2022	2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022
OCAK	2.287.010	727.301	1.754.304	2.635.844	-71,5	151,4	50,25
ŞUBAT	2.196.453	764.314	2.005.016	2.303.997	-68,9	186,5	14,91
MART	968.537	1.198.371	2.552.133	2.831.582	26,1	129,7	10,95
NİSAN	24.239	1.072.496	3.124.216		3.162,10	225,5	
MAYIS	30.392	1.254.673	4.530.131		3.038,80	308,5	
HAZİRAN	216.408	2.540.872	5.564.818		853,4	144,9	
TEMMUZ	1.381.804	5.319.992	7.720.692		367,45	52,8	
AĞUSTOS	2.192.251	4.630.334	7.002.222		119,44	58,3	
EYLÜL	2.534.376	3.999.305	5.993.367		59,5	55,8	
EKİM	2.044.001	3.967.363	5.373.120		99,3	38,4	
KASIM	1.104.834	2.081.243	2.954.360		111,51	44,6	
ARALIK	990.896	2.482.697	2.813.134		170,6	26,8	
3 AYLIK TOPLAM	5.452.000	2.689.986	6.311.453	7.771.423	-50,66	134,63	23,13
TOPLAM	15.971.201	30.038.961	51.387.513		88,08	71,07	

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2023 - Mart Ayı Bülteni

1.2. TÜRKİYE'YE GELEN YABANCI ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

2023 yılı Mart ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Mart ayı ile karşılaştırıldığında %12,3 oranında bir artışla **2 milyon 335 bin 728** olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Mart aylarında ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı geçtiğimiz yıla oranla %26,7 oranında artış kaydederek **6 milyon 212 bin 109** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 2'de ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 2. Türkiye'ye Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2020	2021	2022	2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022
OCAK	1.787.435	509.787	1.281.666	2.005.967	-71,5	151,4	56,5
ŞUBAT	1.733.112	537.976	1.541.393	1.870.414	-68,9	186,5	21,3
MART	718.097	905.323	2.079.565	2.335.728	26,1	129,7	12,3
NİSAN	24.238	790.687	2.574.423		3.162,10	225,5	
MAYIS	29.829	936.282	3.873.212		3.038,80	308,5	
HAZİRAN	214.768	2.047.596	5.014.821		853,4	144,9	
TEMMUZ	932.927	4.360.952	6.664.970		367,45	52,8	
AĞUSTOS	1.814.701	3.982.168	6.304.770		119,44	58,3	
EYLÜL	2.203.482	3.513.453	5.475.453		59,5	55,8	
EKİM	1.742.303	3.471.540	4.803.198		99,3	38,4	
KASIM	833.991	1.763.982	2.551.483		111,51	44,6	
ARALIK	699.330	1.892.520	2.399.441		170,6	26,8	
3 AYLIK TOPLAM	4.238.644	1.953.086	4.902.624	6.212.109	-53,9	151,0	26,7
TOPLAM	12.734.213	24.712.266	44.564.395		94,1	80,3	-1,1

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2023 - Mart Ayı Bülteni

2023 yılı Mart ayında ülkemize gelen yabancı ziyaretçilerin en çok giriş yaptıkları sınır kapılarının bağlı olduğu iller sıralamasında ilk 5 il aşağıdaki şekilde gerçekleşmiştir.

1-İstanbul	%51,67	(1 206 770)
2-Antalya	%13,80	(307 773)
3-Edirne	%11,98	(279 727)
4-Artvin	%6,04	(141 039)
5-Van	%1,99	(46 493)

2023 yılı Mart ayında ülkemize en çok ziyaretçi gönderen ülkeler sıralamasında Rusya Fed. %11,35 (265 168) ile birinci, İran %10,53 (245 991) ile ikinci, Almanya %9,28 (216 723) ile üçüncü sıradadır. Almanya'yı Bulgaristan ve Gürcistan takip etmektedir.

Mart ayında ülkemize gelen 2 335 728 yabancı ziyaretçinin **24 951 (1,07%)**'i günübirlikçidir.

2021,2022 ve 2023 yıllarına ait Mart ayında Türkiye'ye gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 3'te belirtilmektedir.

Tablo 3. Türkiye'ye Gelen Yabancıların Milliyetlerine Göre Karşılaştırması (Mart)

MİLLİYET	YILLAR			DEĞİŞİM ORANI	
	2021	2022	2023*	2022/2021	2023/2022
Cezayir	777	11.655	16.693	1.400,0	43,2
Fas	2.256	17.424	16.719	672,3	-4,0
Güney Afrika Cumhuriyeti	273	5.354	3.493	1.861,2	-34,8
Libya	14.301	16.496	10.999	15,3	-33,3
Mısır	6.556	16.861	9.780	157,2	-42,0
Sudan	1.524	3.314	2.292	117,5	-30,8
Tunus	10.378	22.179	10.765	113,7	-51,5
DİĞ. AFRİKA ÜLKELERİ	14.785	24.142	16.744	63,3	-30,6
TOPLAM AFRİKA	50.850	117.425	87.485	130,9	-25,5
Arjantin	405	2.518	2.531	521,7	0,5
Brezilya	607	4.299	5.804	608,2	35,0
Kolombiya	1224	4.050	4.229	230,9	4,4
Şili	162	725	1135	347,5	56,6
Venezuela	587	1.166	1288	98,6	10,5
DİĞ. GÜNEY AMERİKA ÜLKELERİ	397	2.339	2.694	489,2	15,2
TOPLAM GÜNEY AMERİKA	3.382	15.097	17.681	346,4	17,1
TOPLAM KUZAY AMERİKA	1306	2.497	2.736	91,2	9,6
TOPLAM ORTA AMERİKA	255	1.306	1.851	412,2	41,7
TOPLAM AMERİKA	4.943	18.900	22.268	282,4	17,8
Bahreyn	700	6.271	1.417	795,9	-77,4
Birleşik Arap Emirlikleri	2675	10.433	2.161	290,0	-79,3
Irak	42.090	83.239	79.018	97,8	-5,1
İsrail	6693	47.518	40.474	610,0	-14,8
Katar	3584	8.718	2.857	143,2	-67,2
Kuveyt	2.265	27.234	9.693	1.102,4	-64,4
Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti	1085	10.169	10.000	837,2	-1,7
Lübnan	8.747	20.561	13.558	135,1	-34,1
Suudi Arabistan	388	1372	28246	253,6	1.958,7
Ürdün	10.473	25.173	14.307	140,4	-43,2
Yemen	1103	2.323	1.991	110,6	-14,3

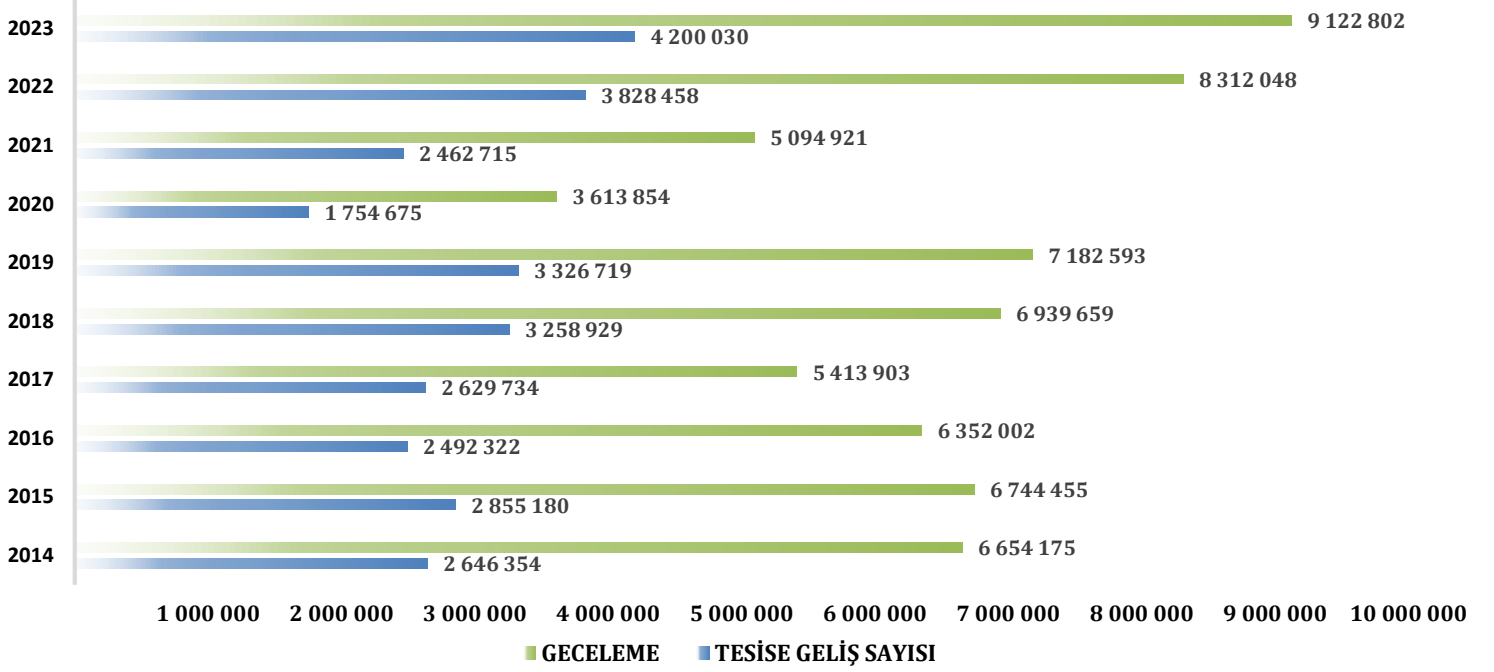
DİĞ. BATI ASYA ÜLKELERİ	24.349	40.496	33.187	66,3	-18,0
TOPLAM BATI ASYA	104.152	283.507	236.909	172,2	-16,4
Bangladeş	487	2170	1.561	345,6	-28,1
Çin Halk Cumhuriyeti	3.055	3.795	13.424	24,2	253,7
Endonezya	4.225	8.072	14.825	91,1	83,7
Filipinler	2.387	4.588	6.976	92,2	52,0
Hindistan	2.891	10.791	16.436	273,3	52,3
İran	71.517	274.815	245.991	284,3	-10,5
Malezya	275	6.629	9.821	2.310,5	48,2
Pakistan	10.427	16.419	8.374	57,5	-49,0
Singapur	105	1339	2.702	1.175,2	101,8
Tayland	316	1195	3.272	278,2	173,8
DİĞ. GÜNEY ASYA ÜLKELERİ	4.812	9.542	13.018	98,3	36,4
TOPLAM GÜNEY ASYA	100.497	339.355	336.400	237,7	-0,9
TOPLAM ASYA	204.649	622.862	573.309	204,4	-8,0
Almanya	70.969	187.185	216.723	163,8	15,8
Avusturya	8.225	16.796	17.425	104,2	3,7
Belçika	7.028	22.441	19.478	219,3	-13,2
Çek Cumhuriyeti (Çekya)	1434	3.693	5.322	157,5	44,1
Danimarka	1048	9.641	9.924	819,9	2,9
Finlandiya	953	5.231	4.138	448,9	-20,9
Fransa	13.680	44.629	42.770	226,2	-4,2
Hollanda	16.124	43.045	32.859	167,0	-23,7
İngiltere (Birleşik Krallık)	8.341	87.349	113.835	947,2	30,3
İrlanda	1230	5.209	6.708	323,5	28,8
İspanya	4.052	13.943	18.020	244,1	29,2
İsveç	6.017	15.968	12.571	165,4	-21,3
İsviçre	6.613	13.177	12.711	99,3	-3,5
İtalya	5.665	15.280	27.257	169,7	78,4
İzlanda	35	160	209	357,1	30,6
Lüksemburg	121	272	445	124,8	63,6
Macaristan	1006	4.321	5.490	329,5	27,1
Norveç	1493	7.257	7.875	386,1	8,5
Polonya	4.387	10.980	18.351	150,3	67,1
Portekiz	668	3.481	5.201	421,1	49,4
Slovakya	648	2.058	2.901	217,6	41,0
Yunanistan	3.008	37.452	46.334	1.145,1	23,7
TOPLAM AVRUPA OECD	162.745	549.568	626.547	237,7	14,0
Arnavutluk	4.674	8.966	6.903	91,8	-23,0
Bosna Hersek	5.933	12.084	7.965	103,7	-34,1
Bulgaristan	45.296	169.640	205.139	274,5	20,9
Estonya	280	1020	2.054	264,3	101,4

Güney Kıbrıs Rum Kesimi	88	544	597	518,2	9,7
Hırvatistan	1330	4266	4933	220,8	15,6
Karadağ	1359	2.351	1.998	73,0	-15,0
Kosova	6.759	11.893	8.032	76,0	-32,5
Kuzey Makedonya Cumhuriyeti	8.551	16.159	13.119	89,0	-18,8
Letonya	555	1660	3.085	199,1	85,8
Litvanya	934	3.037	4.555	225,2	50,0
Malta	459	907	823	97,6	-9,3
Romanya	18033	33.306	39.029	84,7	17,2
Sırbistan	7.855	18.624	14.233	137,1	-23,6
Slovenya	554	2.663	3.572	380,7	34,1
DİĞ. AVRUPA OECD DIŐI ÜLKELERİ	78	130	154	66,7	18,5
TOPLAM AVRUPA OECD DIŐI	102738	287250	316191	179,6	10,1
TOPLAM AVRUPA	265.483	836.818	942.738	215,2	12,7
Azerbaycan	22365	65850	54722	194,4	-16,9
Beyaz Rusya (Belarus)	4.353	10.876	11.145	149,9	2,5
Ermenistan	572	2.048	2.202	258,0	7,5
Gürcistan	13275	74.794	129.754	463,4	73,5
Kazakistan	13.237	28.516	31.835	115,4	11,6
Kırgızistan	6.777	9.194	10.028	35,7	9,1
Moldova	5.253	6.407	8.414	22,0	31,3
Özbekistan	17.911	27.228	29.942	52,0	10,0
Rusya Fed.	219.458	114.384	265.168	-47,9	131,8
Tacikistan	3.275	4.936	6.161	50,7	24,8
Türkmenistan	714	5.107	7.168	615,3	40,4
Ukrayna	51025	66.233	44.329	29,8	-33,1
TOPLAM B.D.T.	358.215	415.573	600.868	16,0	44,6
Amerika Birleşik Devletleri	13438	39.235	63.974	192,0	63,1
Avustralya	577	3.849	5.937	567,1	54,2
Güney Kore	520	2.925	7.974	462,5	172,6
Japonya	329	1235	4.431	275,4	258,8
Kanada	2007	9.062	12.996	351,5	43,4
Meksika	1220	5.850	9.444	379,5	61,4
Yeni Zelanda	116	483	902	316,4	86,7
TOPLAM DİĞER OECD	18.207	62.639	105.658	244,0	68,7
TOPLAM MİLLİYETSİZ	2.962	5.303	3.348	79,0	-36,9
TOPLAM OKYANUSYA	14	45	54	221,4	20,0
YABANCI TOPLAM	905.323	2.079.565	2.335.728	129,7	12,3

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2023 - Mart Ayı Bülteni

2014 – 2023 yılları arasında, Mart ayında ülkemizdeki turizm işletme belgeli konaklama tesislerinden faydalanan turistlerin tesislere geliş ve geceleme sayılarının yıllara göre dağılımı Şekil 1’de belirtilmiştir.

Şekil 1. Turizm İşletme Belgeli Konaklama Tesislerinde Tesislere Geliş Sayısı ve Gecelemelerin Yıllara Göre Dağılımı

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü, 2023 – Mart Ayı Bülteni

1.2. BEŞ İLİMİZE GELEN ZİYARETÇİLERİN YILLARA VE AYLARA GÖRE DAĞILIMI

En önemli turizm merkezlerimizden olan İstanbul, Antalya, Muğla, İzmir ve Ankara'ya Mart ayında gelen ziyaretçi istatistikleri aşağıdaki bölümlerde aktarılmıştır.

1.2.1 İSTANBUL'A GELEN YABANCI ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2023 yılının Mart ayında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Mart ayı ile karşılaştırıldığında **%4,3** oranında bir artışla **1 milyon 206 bin 770** olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Mart aylarında ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı geçtiğimiz yıla oranla **%19,8** oranında artış kaydederek **3 milyon 480 bin 630** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4'te İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2020	2021	2022	2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022
OCAK	1.017.034	334.825	791.578	1.189.827	-67,1	136,4	50,3
ŞUBAT	962.151	350.913	956.482	1.084.033	-63,5	172,6	13,3
MART	374.101	545.608	1.156.400	1.206.770	45,8	111,9	4,3
NİSAN	960	419.686	977.888		43.617,20	133	
MAYIS	847	384.630	1.402.366		45.310,80	264,6	
HAZİRAN	66.725	684.621	1.470.586		926	114,8	
TEMMUZ	301.930	1.130.999	1.759.506		274,6	55,6	
AĞUSTOS	436.198	1.002.722	1.665.983		129,9	66,1	
EYLÜL	460.670	975.916	1.607.045		111,8	64,7	
EKİM	533.405	1.152.771	1.584.692		116,1	37,5	
KASIM	439.920	997.620	1.341.948		126,8	34,5	
ARALIK	408.040	1.044.693	1.304.252		156	24,8	
3 AYLIK TOPLAM	2.353.286	1.231.346	2.904.460	3.480.630	-47,7	135,9	19,8
TOPLAM	5.001.981	9.025.004	16.018.726		80,4	77,5	7,5

* Kaynak: T.C. İstanbul İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, 2023 –Mart Bülteni

2022 yılı Mart ayında İstanbul'a gelen toplam yabancı ziyaretçi sayısının en yüksek oranını %13,6 ile Rusya Fed. ziyaretçileri oluşturmaktadır. Bu ziyaretçileri sırasıyla; İran %8,1 Almanya %7,4 Amerika Birleşik Devletleri %4,3 İngiltere %3,6 Fransa %3,1 İsrail %2,9 Irak %2,7 Suudi Arabistan %2,2 ve Özbekistan %2,2 takip etmektedir.

2021 - 2022 yıllarının Mart aylarında İstanbul'a gelen yabancı ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 5'te belirtilmiştir.

Tablo 5. İstanbul'a Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Mart)

S. No	ÜLKE İSMİ	2022 Gelen	2023 Gelen	Değişim (%)	S. No	ÜLKE İSMİ	2022 Gelen	2023 Gelen	Değişim (%)
1	Rusya Federasyonu	90.394	164.205	81,7	56	K.K.T.C.	4.432	4.218	-4,8
2	İran	116.626	97.756	-16,2	57	Norveç	4.355	4.189	-3,8
3	Almanya	92.194	90.107	-2,3	58	Japonya	1.129	4.106	263,7
4	A.B.D	36.801	52.625	43,0	59	Hırvatistan	3.177	3.903	22,9
5	İngiltere	42.355	43.700	3,2	60	Kolombiya	3.864	3.870	0,2
6	Fransa	4.119	37.766	816,9	61	Macaristan	3.180	3.798	19,4
7	İsrail	40.120	35.138	-12,4	62	Afganistan	3.394	3.780	11,4
8	Irak	29.049	33.089	13,9	63	Çekya	2.797	3.770	34,8
9	Suudi Arabistan	1300	27.364	2.004,9	64	Tayvan	323	3.658	1.032,5
10	Özbekistan	25.685	27.208	5,9	65	Moldova	1.527	3.607	136,2
11	İtalya	14.049	25.295	80,0	66	İrlanda	3.503	3.377	-3,6
12	Kazakistan	22094	23.656	7,1	67	Güney Afrika Cumh.	5.220	3.241	-37,9
13	Azerbaycan	20.837	20.914	0,4	68	Litvanya	2.238	3.166	41,5
14	Hollanda	28.028	20.276	-27,7	69	Filistin	4.686	3.160	-32,6
15	Ukrayna	23.780	16.646	-30,0	70	Tayland	1.107	3.131	182,8
16	Cezayir	11.582	16.619	43,5	71	Slovenya	2056	2.915	41,8
17	Fas	17.100	16.512	-3,4	72	Haymatlos	4.603	2.882	-37,4
18	İspanya	13.227	16.401	24,0	73	Katar	8491	2.790	-67,1
19	Endonezya	7.875	14.489	84,0	74	Kuzey Makedonya Cumh.	3.391	2.734	-19,4
20	Romanya	12.039	14.188	17,9	75	Singapur	1317	2.526	91,8
21	Hindistan	9.830	13.681	39,2	76	Arjantin	2481	2.315	-6,7
22	Lübnan	19.225	12.472	-35,1	77	Moğolistan	2821	2.303	-18,4
23	Çin Halk Cumh.	3.432	12.260	257,2	78	Finlandiya	1.592	2.273	42,8
24	Ürdün	20.553	11.826	-42,5	79	Letonya	1259	2.250	78,7
25	Belçika	14.489	11.563	-20,2	80	Sudan	3.239	2.219	-31,5
26	Bulgaristan	7.369	11.359	54,1	81	Etiyopya	2253	2.073	-8,0
27	Avusturya	11.723	11.017	-6,0	82	Nijerya	4.092	2012	-50,8
28	Libya	16.346	10.911	-33,2	83	B.A.E	9.948	1942	-80,5
29	Kanada	8.402	10.662	26,9	84	Yemen	2.243	1919	-14,4
30	Tunus	22.053	10.653	-51,7	85	Slovakya	1319	1889	43,2
31	Kuveyt	27.023	9.646	-64,3	86	Estonya	831	1691	103,5
32	İsveç	12.332	9.541	-22,6	87	Umman	4734	1468	-69,0
33	Malezya	6.402	9.143	42,8	88	Bangladeş	2.079	1448	-30,4
34	Mısır	16.618	9.009	-45,8	89	Karadağ	1441	1339	-7,1
35	İsviçre	10.168	8.848	-13,0	90	Senegal	1452	1324	-8,8
36	Yunanistan	7.665	8.524	11,2	91	Venezuela	1135	1238	9,1
37	Suriye	11.290	8.123	-28,1	92	Bahreyn	4995	1236	-75,3

38	Gürcistan	6.323	7.808	23,5	93	Ekvador	957	1065	11,3
39	Pakistan	15.789	7.711	-51,2	94	Ermenistan	904	1038	14,8
40	Belarus	9.121	7.547	-17,3	95	Eritre	915	1013	10,7
41	Meksika	5.504	7.478	35,9	96	Hong Kong	198	963	386,4
42	Kırgızistan	7.407	7.292	-1,6	97	Şili	683	960	40,6
43	Polonya	4.879	7.218	47,9	98	Malta	894	786	-12,1
44	Güney Kore	2.608	7.058	170,6	99	Yeni Zelenda	407	716	75,9
45	Türkmenistan	1.965	6.499	230,7	100	Zaire	960	696	-27,5
46	Kosova	10.089	6.229	-38,3	101	Peru	606	695	14,7
47	Tacikistan	4.389	5.646	28,6	102	Somali	1485	673	-54,7
48	Danimarka	6.207	5.566	-10,3	103	Kamerun	903	639	-29,2
49	Bosna Hersek	7.038	5.191	-26,2	104	Fildişi Sahilleri	911	612	-32,8
50	Brezilya	4.136	5.134	24,1	105	Uganda	720	602	-16,4
51	Avustralya	3485	5.080	45,8	106	Birleşmiş Milletler	233	583	150,2
52	Sırbistan	5.825	4.754	-18,4	107	Kenya	830	521	-37,2
53	Arnavutluk	5.771	4.607	-20,2	108	Panama	481	505	5,0
54	Filipinler	3.427	4.512	31,7	109	Tanzanya	807	485	-39,9
55	Portekiz	3.165	4.387	38,6	110	Diğer	49.500	11.549	-76,7

*Kaynak: İstanbul İl Kültür ve Turizm Bakanlığı, Turizm İstatistikleri 2023 - Mart Ayı Bülteni

1.2.2 ANTALYA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2023 yılının Mart ayında Antalya'ya gelen yabancı ziyaretçilerin sayısı, geçen yılın Şubat ayı ile karşılaştırıldığında **%53,8** oranında bir artışla **348 bin 775** olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Mart aylarında ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı geçtiğimiz yıla oranla **%55** oranında artış kaydederek **799 bin 742** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 6'da Antalya'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 6. Antalya'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AY	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2020	2021	2022	2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022
OCAK	186.225	49.942	138.697	220.010	-73,2	177,7	58,6
ŞUBAT	202.769	48.446	150.539	230.957	-76,1	210,7	53,4
MART	121.602	168.779	226.757	348.775	38,8	34,4	53,8
NİSAN	905	178.503	702.824		19.624,10	293,7	
MAYIS	675	302.222	1.203.535		44.673,60	298,2	
HAZİRAN	21.044	803.740	1.875.336		3.719,30	133,3	
TEMMUZ	226.991	1.844.373	2.414.083		712,5	30,9	
AĞUSTOS	798.524	1.889.578	2.358.444		136,6	24,8	
EYLÜL	1.017.804	1.733.222	1.999.485		70,3	15,4	
EKİM	700.090	1.599.991	1.737.781		128,5	8,6	
KASIM	105.856	281.617	404.651		166	43,7	
ARALIK	61.945	193.621	295.781		212,5	52,8	
3 AYLIK TOPLAM	510.596	267.167	515.993	799.742	-47,7	93,1	55,0
TOPLAM	3.444.430	9.094.034	13.508.628		164	48,5	-9,7

*Kaynak: Antalya İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü verilerinden derlenmiştir. 2023- Mart - Ayı Bülteni

2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarının Mart aylarında Antalya'ya gelen yabancı ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 7'de belirtilmiştir.

Tablo 7. Antalya'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Mart)

MİLLİYETİ	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2020	2021	2022	2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022
Almanya	28.396	11.926	58.349	89.431	-58	389,3	53,3
Rusya Fed.	42.311	128.053	15.732	81.033	202,6	-87,7	415,1
İran	89	3504	21809	13918	3837,1	522,4	-36,2
İngiltere	11.853	107	34.140	48.562	-99,1	31806,5	42,2
İsrail	772	40	6886	5016	-94,8	17115	-27,2
Danimarka	1.356	117	2.887	3.713	-91,4	2367,5	28,6
Belçika	1.220	144	3154	3600	-88,2	2090,3	14,1
Polonya	1.886	1.659	4.547	8.590	-12	174,1	88,9
Hollanda	1.533	398	4800	3971	-74	1106	-17,3
Norveç	943	17	2.684	3.395	-98,2	15688,2	26,5
Avusturya	871	569	1706	2802	-34,7	199,8	64,2
İsviçre	936	896	2.068	2.769	-4,3	130,8	33,9
İsveç	532	657	2816	2257	23,5	328,6	-19,9
Ürdün	824	1.006	3.624	1.587	22,1	260,2	-56,2
Finlandiya	837	296	3525	1720	-64,6	1090,9	-51,2
Fransa	774	205	1.704	1.969	-73,5	731,2	15,6
Irak	51	66	840	873	29,4	1172,7	3,9
Ukrayna	522	1.889	4.073	4.041	261,9	115,6	-0,8
Litvanya	92	28	579	1019	-69,6	1967,9	76,0
K.K.T.C.	366	5	648	834	-98,6	12860	28,7
Romanya	718	61	1407	1374	-91,5	2206,6	-2,3
Çekya	262	286	672	1230	9,2	135	83,0
Slovakya	309	100	461	682	-67,6	361	47,9
Macaristan	357	23	623	925	-93,6	2608,7	48,5
İtalya	134	74	495	683	-44,8	568,9	38,0
Belarus	313	232	970	992	-25,9	318,1	2,3
Kazakistan	968	4469	5763	4562	361,7	29	-20,8
Hindistan	70	9	250	836	-87,1	2677,8	234,4
Hırvatistan	106	27	695	508	-74,5	2474,1	-26,9
Moldova	71	27	53	167	-62	96,3	215,1
Özbekistan	102	569	702	782	457,8	23,4	11,4
Slovenya	43	14	515	565	-67,4	3578,6	9,7
Kore Cumh.	10	7	72	118	-30	928,6	63,9
Endonezya	5	1	32	35	-80	3100	9,4
Yabancı Ziyaretçi Topl.	103.927	160.725	200.770	307.886	54,7	24,9	53,4
Vatandaş Ziyaretçi Topl.	17.675	8.054	25.987	40.889	-54,4	222,7	57,3
TOPLAM	121.602	168.779	226.757	348.775	38,8	34,4	53,8

*Kaynak: Antalya Valiliği Havalimanı Mülki İdare Amirliği den derlenmiştir. 2023 - Mart Ayı Bülteni

1.2.3. MUĞLA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2023 yılının Mart ayında Muğla'ya gelen yabancı ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Mart ayı ile karşılaştırıldığında **%192** oranında bir artışla **30 bin 905** olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Mart aylarında ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı geçtiğimiz yıla oranla **%288** oranında artış kaydederek **54 bin 508** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 8'de Muğla'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 8. Muğla'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2020	2021	2022	2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022
OCAK	4.468	348	2.336	11.043	-92,2	571,3	372,7
ŞUBAT	4.822	570	1.129	12.560	-88,1	98,07	1012,5
MART	3.159	1.564	10.584	30.905	-50,5	576,72	192
NİSAN	1.214	4.701	109.529		287,2	2229,9	
MAYIS	242	38.728	314.933		15.903,30	713,2	
HAZİRAN	3.258	113.688	449.149		3.389,50	295,1	
TEMMUZ	58.755	256.258	613.383		336,1	139,4	
AĞUSTOS	246.810	257.752	615.918		4,4	139	
EYLÜL	287.789	234.840	505.831		-18,4	115,4	
EKİM	81.664	164.750	324.626		101,7	97	
KASIM	2.231	9.251	18.986		314,7	105,2	
ARALIK	902	1.139	10.695		26,2	839	
3 AYLIK TOPLAM	12.449	2482	14.049	54.508	-80,1	466,0	288,0
TOPLAM	695.314	1.083.589	2977103		55,8	174,7	

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2023 - Mart Ayı Bülteni

2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarının Mart aylarında Muğla'ya gelen yabancı ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 9'da belirtilmiştir.

Tablo 9. Muğla'ya Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Mart)

MİLLİYETİ	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2020	2021	2022	2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022
Almanya	42	24	68	365	-42,9	183,3	436,8
A.B.D.	17	4	28	136	-76,5	600	385,7
Avustralya	10	1	25	46	-90	2400	84,0
Avusturya	0	4	23	75	-	475	226,1
Azerbaycan	0	2	8	10	-	300	25,0
Belçika	0	1	11	30	-	1000	172,7
Belarus	2	10	7	13	400	-30	85,7
Bulgaristan	7	-	34	161	-	-	373,5
Çekya	7	18	20	83	157,1	11,1	315,0
Danimarka	3	-	8	16	-	-	100,0
Finlandiya	3	-	3	3	-	-	0,0
Fransa	8	16	42	103	100	162,5	145,2
Güney Afrika Cumh.	4	2	36	37	-50	1700	2,8
Hollanda	8	6	37	104	-25	516,7	181,1
İngiltere	715	35	6.371	15.908	-95,1	18102,9	149,7
İran	0	-	1.110	4.150	-	-	273,9
İrlanda	5	3	325	1267	-40	10733,3	289,8
İspanya	3	7	17	48	133,3	142,9	182,4
İsrail	1	73	141	17	7200	93,2	-87,9
İsveç	14	1	7	34	-92,9	600	385,7
İsviçre	8	15	8	18	87,5	-46,7	125,0
İtalya	4	16	30	97	300	87,5	223,3
Japonya	1	1	2	3	0	100	50,0
Kanada	6	3	16	57	-50	433,3	256,3
Kazakistan	1	3	12	7	200	300	-41,7
Letonya	5	-	36	74	-	-	105,6
Litvanya	6	-	30	147	-	-	390,0
Lübnan	0	-	1	1	-	-	0,0
Macaristan	1	-	8	51	-	-	537,5
Norveç	3	-	3	15	-	-	400,0
Polonya	2	1	61	355	-50	6000	482,0
Portekiz	0	-	7	34	-	-	385,7
Romanya	123	3	21	117	-97,6	600	457,1
Rusya Fed.	24	863	71	257	3495,8	-91,8	262,0
Sırbistan	5	-	11	4	-	-	-63,6
Slovakya	1	2	72	118	100	3500	63,9

Slovenya	0	-	2	6	-	-	200,0
Suudi Arabistan	0	-	-	3	-	-	-
Ukrayna	12	16	63	367	33,3	293,8	482,5
Ürdün	0	-	17	3	-	-	-82,4
Yeni Zelanda	1	-	6	13	-	-	116,7
Yunanistan	166	7	171	835	-95,8	2342,9	388,3
Diğer	28	36	246	332	28,6	583,3	35,0
Yabancı Turist	1.248	1.180	9.273	25.923	-5,4	685,8	179,6
Yerli Turist	1.911	384	1.311	4.982	-79,9	241,4	280,0
GENEL TOPLAM	3159	1564	10584	30905	-50,5	576,7	192,0

*Kaynak: Muğla İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2023 - Mart Ayı Bülteni

1.2.4. İZMİR'E GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2023 yılının Mart ayında İzmir'e gelen yabancı ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Mart ayı ile karşılaştırıldığında **%24,8** oranında bir artışla **94 bin 544** olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Mart aylarında ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı geçtiğimiz yıla oranla **%29** artış kaydederek **227 bin 228** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 10'da İzmir'e gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 10. İzmir'e Gelen Yabancı Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2020	2021	2022	2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022
OCAK	77.311	10.102	49.861	56.704	-86,9	393,6	13,7
ŞUBAT	77.501	11.246	50.505	75.980	-84,5	349,1	50,4
MART	37.116	25.391	75.743	94.544	-31,5	198,3	24,8
NİSAN	3.101	25.045	131.906		707,6	426,7	
MAYIS	1.177	35.553	189.939		2.920,60	434,2	
HAZİRAN	34.864	90.663	269.166		160,04	196,9	
TEMMUZ	93.095	276.299	383.130		196,8	38,7	
AĞUSTOS	102.193	179.452	340.990		75,6	90	
EYLÜL	62.279	124.219	261.875		99,5	110,8	
EKİM	39.350	123.735	212.507		214,4	71,7	
KASIM	15.463	55.640	85.380		259,8	53,5	
ARALIK	21.010	79.515	104.992		278,4	32	
3 AYLIK TOPLAM	191.928	46.739	176.109	227.228	-75,6	276,8	29,0

TOPLAM	564.460	1.036.862	2.155.994		83,7	107,9	
---------------	----------------	------------------	------------------	--	-------------	--------------	--

*Kaynak: İzmir İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2023 - Mart Ayı Bülteni

2020, 2021, 2022 ve 2023 yıllarının Mart aylarında İzmir'e gelen ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 11'de belirtilmiştir.

Tablo 11. İzmir'e Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Mart)

MİLLİYETİ	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2020	2021	2022	2023	2021/2019	2022/2021	2023/2022
A.B.D.	171	96	460	1243	-43,9	379,2	170,2
Almanya	5.378	7.413	16.454	17.137	37,8	122	4,2
Arjantin	2	0	8	115	-100	-	1.337,5
Arnavutluk	1	4	23	45	300	475	95,7
Avustralya	62	4	22	61	-93,5	450	177,3
Avusturya	206	314	874	961	52,4	178,3	10,0
Azerbaycan	513	1174	2772	1689	128,8	136,1	-39,1
Bangladeş	3	0	3	4	-100	-	33,3
Belarus	17	24	18	41	41,2	-25	127,8
Belçika	286	184	829	932	-35,7	350,5	12,4
Bosna Hersek	11	8	15	27	-27,3	87,5	80,0
Brezilya	7	7	40	378	0	471,4	845,0
Bulgaristan	230	126	620	897	-45,2	392,1	44,7
Cezayir	2	1	6	7	-50	500	16,7
Çekya	6	1	49	23	-83,3	4800	-53,1
Çin Halk Cumh.	3	6	25	77	100	316,7	208,0
Danimarka	16	46	111	173	187,5	141,3	55,9
Endonezya	53	26	1	25	-50,9	-96,2	2.400,0
Estonya	1	7	5	11	600	-28,6	120,0
Fas	13	10	22	9	-23,1	120	-59,1
Filipinler	247	118	109	278	-52,2	-7,6	155,0
Finlandiya	3	3	19	19	0	533,3	0,0
Fransa	291	154	1088	1023	-47,1	606,5	-6,0
G. Kıbrıs Rum Yön.	4	0	12	18	-100	-	50,0
Güney Kore	16	0	8	41	-100	-	412,5
Güney Afrika Cumh.	6	0	4	15	-100	-	275,0
Gürcistan	39	37	31	41	-5,1	-16,2	32,3
Hırvatistan	14	9	25	41	-35,7	177,8	64,0
Hindistan	59	64	69	167	8,5	7,8	142,0
Hollanda	835	859	2324	2450	2,9	170,5	5,4
Irak	15	23	31	36	53,3	34,8	16,1
İngiltere	569	232	2795	3030	-59,2	1104,7	8,4
İran	24	779	6386	4512	3145,8	719,8	-29,3
İrlanda	50	12	548	717	-76	4466,7	30,8
İspanya	30	18	110	125	-40	511,1	13,6
İsrail	1	17	8	11	1600	-52,9	37,5
İsveç	17	14	167	81	-17,6	1092,9	-51,5

İsviçre	250	261	671	751	4,4	157,1	11,9
İtalya	52	65	210	459	25	223,1	118,6
İzlanda	0	1	3	4	-	200	33,3
Japonya	62	0	33	40	-100	-	21,2
K.K.T.C.	589	9	557	634	-98,5	6088,9	13,8
Kanada	26	7	90	182	-73,1	1185,7	102,2
Karadağ	2	3	7	9	50	133,3	28,6
Kazakistan	21	11	25	34	-47,6	127,3	36,0
Kırgızistan	4	1	6	16	-75	500	166,7
Kolombiya	71	1	126	179	-98,6	12500	42,1
Kosova	4	14	39	157	250	178,6	302,6
Kuveyt	25	0	1	4	-100	-	300,0
Letonya	7	2	34	39	-71,4	1600	14,7
Libya	4	1	2	7	-75	100	250,0
Litvanya	7	5	31	57	-28,6	520	83,9
Lübnan	13	23	18	18	76,9	-21,7	0,0
Lüksemburg	0	5	3	13	-	-40	333,3
Macaristan	6	2	39	42	-66,7	1850	7,7
Makedonya	13	5	34	93	-61,5	580	173,5
Malezya	5	2	5	14	-60	150	180,0
Meksika	476	2	250	1494	-99,6	12400	497,6
Mısır	9	4	11	57	-55,6	175	418,2
Milliyetsiz	31	42	87	51	35,5	107,1	-41,4
Moldova Cumh.	16	3	6	23	-81,3	100	283,3
Norveç	11	0	40	48	-100	-	20,0
Özbekistan	3	12	4	23	300	-66,7	475,0
Pakistan	4	2	13	19	-50	550	46,2
Polonya	69	27	205	348	-60,9	659,3	69,8
Portekiz	16	16	65	190	0	306,3	192,3
Romanya	42	41	229	281	-2,4	458,5	22,7
Rusya Fed.	74	90	169	1450	21,6	87,8	758,0
Singapur	2	0	3	6	-100	-	100,0
Slovakya	5	6	48	41	20	700	-14,6
Slovenya	6	6	28	7	0	366,7	-75,0
Suriye	31	32	63	84	3,2	96,9	33,3
Şili	2	0	3	30	-100	-	900,0
Tayland	4	0	3	16	-100	-	433,3
Tunus	3	4	9	5	33,3	125	-44,4
Türkmenistan	5	16	14	11	220	-12,5	-21,4
Ukrayna	434	1291	584	477	197,5	-54,8	-18,3
Ürdün	11	2	5	6	-81,8	150	20,0
Venezuela	0	2	9	5	-	350	-44,4
Yeni Zelanda	6	0	3	11	-100	-	266,7

Yunanistan	194	46	561	1.328	-76,3	1119,6	136,7
Diğer	96	46	145	292	-52,1	215,2	101,4
Yabancı Ziyaretçi Topl.	11.920	13.909	40.595	45.549	16,7	191,9	12,2
Vatandaş Ziyaretçi Topl.	25.196	11.482	35.148	48.995	-54,4	206,1	39,4
GENEL TOPLAM	37.116	25.391	75.743	94.544	-31,6	198,3	24,8

*Kaynak: İzmir Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2023 - Mart Ayı Bülteni

1.2.5. ANKARA'YA GELEN ZİYARETÇİ İSTATİSTİKLERİ

2023 yılının Mart ayında Ankara'ya gelen yabancı ziyaretçi sayısı, geçtiğimiz yılın Mart ayı ile karşılaştırıldığında **%1,8** oranında bir azalışla **455 bin 687** olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılında Ocak - Mart aylarında ülkemize gelen yabancı ziyaretçi sayısı geçtiğimiz yıla oranla **%10,7** artış kaydederek **1 milyon 317 bin 365** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 12'de Ankara'ya gelen ziyaretçilerin aylara ve yıllara göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 12. Ankara'ya Gelen Ziyaretçilerin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı

AYLAR	YILLAR				DEĞİŞİM ORANI		
	2020	2021	2022	2023	2021/2020	2022/2021	2023/2022
OCAK	406.713	280.547	353.661	458.264	-31	26,1	29,6
ŞUBAT	397.841	325.858	372.075	403.414	-18,09	14,18	8,4
MART	256.870	444.219	464.117	455.687	72,9	4,47	-1,8
NİSAN	47.296	335.930	310.385		610,3	-7,6	
MAYIS	50.936	235.744	452.940		362,8	92,1	
HAZİRAN	211.602	433.316	470.495		104,7	8,5	
TEMMUZ	289.341	510.555	427.156		76,5	-16,3	
AĞUSTOS	362.512	582.875	508.553		60,8	-12,8	
EYLÜL	347.971	553.939	473.469		59,2	-14,5	
EKİM	366.736	608.760	509.411		66	-16,3	
KASIM	315.855	437.980	505.294		38,6	15,4	
ARALIK	272.119	432.035	506.376		58,7	17,2	
3 AYLIK TOPLAM	1.061.424	1.050.624	1.189.853	1.317.365	-1,0	13,3	10,7

TOPLAM	3.325.792	5.181.689	5.353.932		55,8	3,3	8,3
---------------	------------------	------------------	------------------	--	-------------	------------	------------

*Kaynak: Ankara İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2022-Mart Ayı Bülteni

2023 yılının Mart aylarında Ankara'ya gelen toplam yabancı ziyaretçilerin milliyetlerine göre dağılımı Tablo 13'te belirtilmiştir.

Tablo 13. Ankara'ya Gelen Ziyaretçilerin Milliyetlerine Göre Dağılımı (Mart)

ANKARA'YA GELEN ZİYARETÇİLERİN MİLLİYETLERİNE GÖRE DAĞILIMI (OCAK - MART)					
1.	Irak	13.383	26.	K.K.T.C	1349
2.	Rusya Fed.	10.734	27.	Afganistan	1034
3.	İran	10.471	28.	Avusturalya	971
4.	Azerbaycan	9.445	29.	İrlanda	960
5.	A.B.D.	8.378	30.	Suudi Arabistan	805
6.	Endonezya	7.898	31.	Japonya	783
7.	Almanya	7.733	32.	Libya	764
8.	Özbekistan	5.577	33.	Avusturya	747
9.	Çin Halk Cumh.	4.450	34.	İsveç	734
10.	İtalya	4382	35.	Belçika	721
11.	Kazakistan	3873	36.	Türkmenistan	717
12.	İspanya	3451	37.	Fas	646
13.	Fransa	2971	38.	İsviçre	632
14.	Kırgızistan	2878	39.	Suriye	628
15.	Ukrayna	2781	40.	Macaristan	609
16.	İngiltere	2779	41.	Mısır	599
17.	Ürdün	2245	42.	Arnavutluk	596
18.	Hollanda	2100	43.	Nijer	592
19.	Hindistan	1899	44.	B.A.E	582
20.	Gürcistan	1613	45.	Katar	550
21.	Bulgaristan	1554	46.	Somali	499
22.	Kanada	1475	47.	Nijerya	495
23.	Romanya	1378	48.	Belarus	495
24.	Polonya	1374	49.	Diğer	37.871
25.	Pakistan	1352	50.	Genel Toplam	170.553

*Kaynak: Ankara İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü 2023 - Mart Ayı Bülteni

2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ, ORTALAMA HARCAMA ve TURİZM GİDERİ

2.1. TÜRKİYE'NİN TURİZM GELİRİ ve ORTALAMA HARCAMA

Ülkemizin turizm geliri, düşüşün başladığı 2016 yılı ile 2019 yılına ait turizm gelirleri karşılaştırıldığında %70 oranında artış gösterdiği görülmekle beraber, 2017 yılından 2018 yılına %12,5 oranında artış göstererek 30,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. Bunun yanında yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan elde edilen gelir ise; 5,5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek bir önceki yıla oranla % 10,1 oranında düşüş yaşamıştır.

2019 yılında ise ülkemizin turizm geliri geçtiğimiz yıla oranla %27,4 oranında artış göstererek 38,9 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2020 yılında ise ülkemizin turizm geliri 14,81 milyar ABD Doları olarak gerçekleşerek geçtiğimiz yıla oranla %62 oranında düşüş gerçekleşmiş ve yurt dışında yaşayan vatandaşlarımızdan elde edilen gelir ise; 11,8 milyar ABD Doları olmuştur.

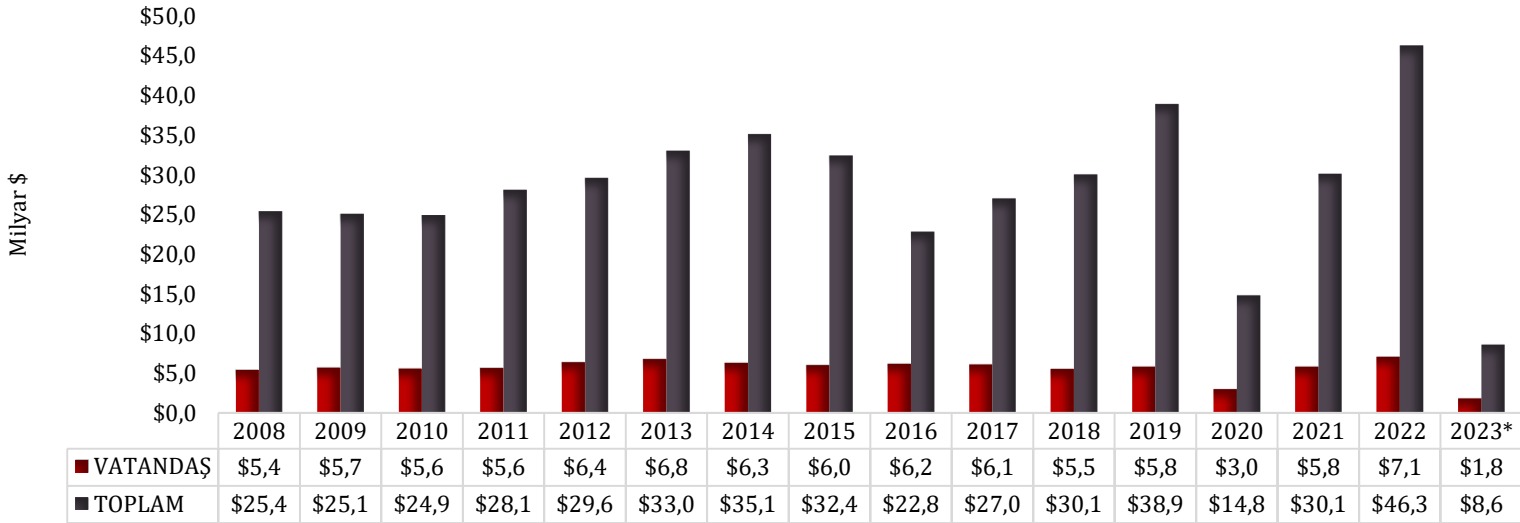
2021 yılının turizm geliri, 2020'nin aynı dönemine göre %103,6 oranında artarak 30 milyar 173 milyon 587 bin dolar olarak gerçekleşmiştir. Turizm gelirimizin %80,1'i yabancı ziyaretçilerden, %19,9'u ise yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir.

2022 yılında ise turizm gelirimiz geçtiğimiz yıla oranla %53,3 artarak 46 milyar 284 milyon 907 bin dolar olarak gerçekleşmiş olup bu gelirin %85'i yabancı ziyaretçilerden, %15'i ise yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerden elde edilmiştir.

2023 yılının ilk 3 aylık verilerini incelediğimizde turizm gelirimiz geçen yılın aynı çeyreğine oranla %32,3 artarak 8 milyar 690 milyon 505 bin dolar olarak gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu gelirin 1 milyar 803 milyon 696 bin doları vatandaş ziyaretçilerimizden elde edilmiştir.

Şekil 2'de 2008-2023 yıllarına ait gelir grafiği rakamları verilmiştir.

Şekil 2. Yabancı Ziyaretçi ve Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Turizm Gelirlerinin Yıllara Göre Dağılımı

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2023 – Mart Ayı Bülteni.

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

Tablo 14'te 2019, 2020, 2021,2022 ve 2023 yıllarına ait turizm gelirleri aylara göre belirtilmektedir.

Tablo 14. 2019 - 2023 Yılları Turizm Geliri (Bin \$)

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI (%)			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022
OCAK	1 755 674	2 085 858	854 475	2 255 632	3 300 552	18,8	-59	164,4	46,3
ŞUBAT	1 505 062	1 682 608	722 424	1 875 432	2 483 195	11,8	-57,1	159,6	32,4
MART	1 865 797	895 926	1 059 071	2 439 132	2 906 758	-52	18,2	130,3	19,2
3 Aylık Toplam	5 126 534	4 664 392	2 635 969	6 570 196	8 690 505	-9	-43,5	149,3	32,3
NİSAN	2 287 216	175 638	1 198 135	2 525 296		-92,3	582,2	110,8	
MAYIS	3 024 127	196 363	1 035 086	3 611 055		-93,5	427,1	248,9	
HAZİRAN	3 823 979	275 473	1 870 861	4 378 817		-92,8	579,1	134,1	
6 Aylık Toplam	14 263 874	5 313 886	6 742 072	17 078 201		-62,7	26,9	153,3	
TEMMUZ	4 951 125	711 042	3 844 761	5 439 592		-85,6	440,7	41,5	
AĞUSTOS	5 921 319	2 054 698	5 641 288	6 710 319		-65,3	174,6	19	
EYLÜL	4 970 573	2 356 564	4 640 682	5 684 611		-52,6	96,9	22,5	
EKİM	4 590 419	2 301 315	4 678 158	5 783 369		-49,9	103,3	23,6	
KASIM	2 393 087	1 178 102	2 511 421	3 220 811		-50,8	113,2	28,2	
ARALIK	1 842 095	903 685	2 117 226	2 370 026		-50,9	134,3	11,9	
12 Aylık Toplam	38 930 474	14 817 273	30 173 587	46 284 907		-61,9	103,6	53,4	

***Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu, Merkez Bankası, Kültür ve Turizm Bakanlığı. 2023 - Mart Ayı Bülteni

***Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır

TURİZM GELİRİ VE ORTALAMA HARCAMA TABLOSU

2020 yılında yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması 951 ABD Doları iken toplam ziyaretçilerin genel ortalama harcaması 936 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

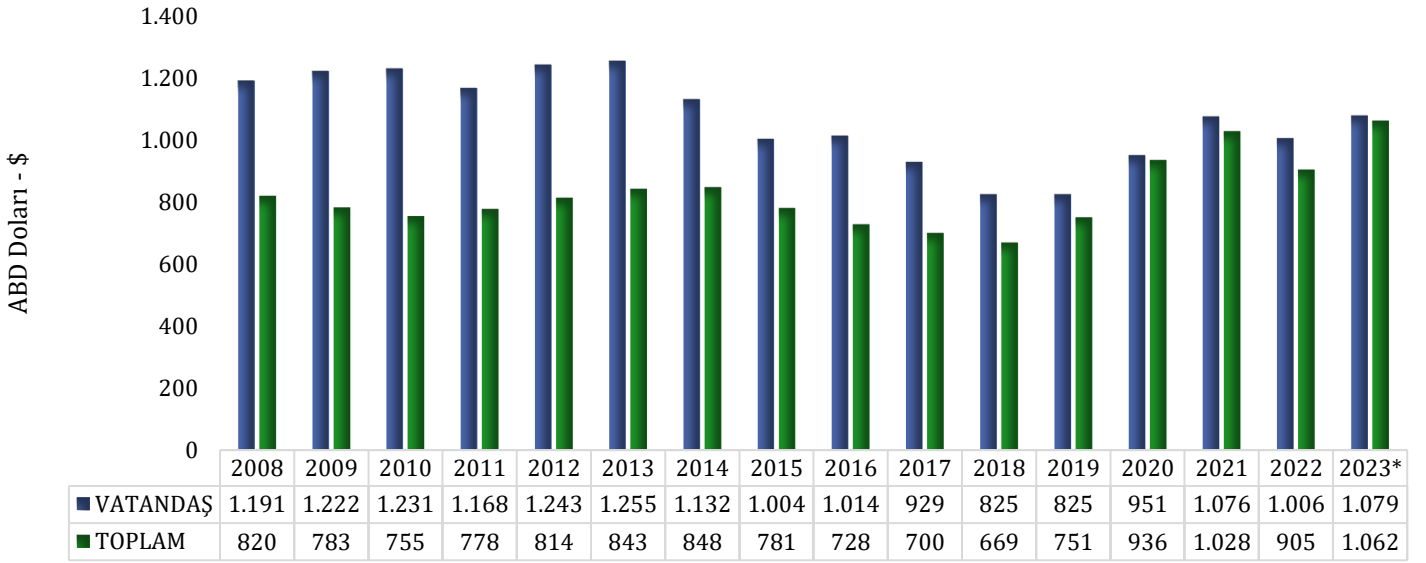
2021 yılında ise bir önceki yıla oranla yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması %13,14 oranında bir artışla 1.076 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının genel ortalama harcaması ise 1.028 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılında ziyaretçilerin harcaması incelendiğinde ise; yurt dışında ikamet eden vatandaşların ortalama harcaması geçtiğimiz yıla oranla %6,5 oranında bir düşüşle 1006 ABD Doları olarak gerçekleşirken, 2022 yılının genel ortalama harcaması %10 oranında bir düşüle 905 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılının ilk 3 ayında yurt dışında ikamet eden vatandaşların harcaması incelendiğinde **%7,2 oranında bir artışla 1.079 ABD Doları** olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3'te yurt dışında ikamet eden vatandaş ziyaretçilerin ve yapılan ortalama harcamaların yıllara göre dağılımı gösterilmiştir.

Şekil 3. Yurt Dışında İkamet Eden Vatandaş Ziyaretçi Ortalama Harcamasının Yıllara Göre Dağılımı

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü. 2023 – Mart Ayı Bülteni

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

2.1.1. TURİZM SEKTÖRÜNÜN TEKSTİL VE OTOMOTİV SEKTÖRÜ İLE KARŞILAŞTIRILMASI

2022 yılında ülkemizin ilk üç aydaki toplam turizm geliri 6 milyar 570 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2021 yılının aynı dönemine oranla **turizm gelirimiz %149,25 oranında bir artış yaşamıştır.**

2023 yılının ilk 3 ayında ise toplam turizm gelirimiz **%32,3** oranında artış sağlayarak **8 milyar 690 Milyon ABD Doları** olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 15'te dış ticaret verisi ve turizm gelirinin yanı sıra otomotiv ile tekstil sektörünün ithalat ve ihracat rakamlarına yer verilmiştir.

Tablo 15. Türkiye, Tekstil ve Otomotiv Sektörünün Dış Ticaret Verileri ile Turizm Sektörünün Karşılaştırılması

	2023 - Yılı Dış Ticareti Verileri (000 \$)						
	YILLAR / KALEMLER	2019	2020	2021	2022	2023	Değişim
							(%)
TÜRKİYE (*)	Türkiye Toplam İthalatı	50.471.873	55.680.664	60.986.768	86.604.832	96.244.319	11,1
	Türkiye Toplam İhracatı	44.533.731	42.662.713	49.912.170	60.067.732	61.538.383	2,4
	Türkiye Toplam Dış Ticaret Açığı	-5.938.142	-13.017.951	-11.074.598	-26.537.100	-34.705.936	
TURİZM (*)	Turizm Geliri	5.126.534	4.664.392	2.635.969	6.570.196	8.690.505	32,3
OTOMOTİV (*)	Turizm Gelirinin Dış Ticaret Açığını Karşılama Oranı	86,33%	35,83%	23,80%	24,76%	25,04%	
	Otomotiv İthalatı	3.412.946	4.555.055	5.220.690	4.563.800	7.238.438	58,6
	Otomotiv İhracatı	7.458.348	6.687.564	7.228.779	7.270.830	8.289.322	14,0
	Otomotiv Dış Ticaret Açığı/Fazlası	4.045.402	2.132.509	2.008.089	2.707.030	1.050.884	-61,2
	Otomotiv İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	2,19%	1,47%	1,38%	1,59%	1,15%	
	Otomotiv İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	6,76%	8,18%	8,56%	5,27%	7,52%	
	Otomotiv İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	16,75%	15,68%	14,48%	12,10%	13,47%	
TEKSTİL (*)	Tekstil İthalatı	2.518.792	2.886.321	2.516.800	4.122.531	3.368.517	-18,3
	Tekstil İhracatı	7.544.553	7.186.732	8.280.898	9.385.449	8.950.163	-4,6
	Tekstil Dış Ticaret Açığı/Fazlası	5.025.761	4.300.411	5.764.098	5.262.918	5.581.646	6,1
	Tekstil İhracatın İthalatı Karşılama Oranı	3,00%	2,49%	3,29%	2,28%	2,66%	
	Tekstil İthalatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	4,99%	5,18%	4,13%	4,76%	3,50%	
	Tekstil İhracatının Türkiye Toplam İçindeki Payı	16,94%	16,85%	16,59%	15,62%	14,54%	

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır. 2023 - Mart Ayı Bülteni

*Kaynaklar: (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri

(*) T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü (*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-87

(*) TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Fasıllar GTİB-50-63

2.2. TÜRKİYE'NİN TURİZM GİDERİ

2020 yılının ilk 3 aylık turizm gideri 2019 yılı ile karşılaştırıldığında %25,6 oranında bir düşüşle 1.066 Milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılının ilk 3 aylık turizm gideri geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında %70,2 oranında bir düşüşle 793 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2022 yılının ilk 3 aylık turizm gideri geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında %181,2 oranında bir artışla 665 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılına gelindiğinde ise ilk 3 aylık turizm giderimiz geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında %110,5 oranında bir artışla 1 Milyar 400 Milyon ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 16'da turizm giderimizin aylara ve yıllara göre dağılımı aktarılmıştır.

Tablo 16. Türkiye Turizm Giderinin Aylara ve Yıllara Göre Dağılımı (Milyon \$)

AYLAR	YILLAR					DEĞİŞİM ORANI			
	2019	2020	2021	2022	2023	2020/2019	2021/2020	2022/2021	2023/2022
OCAK	346,2	330	68,4	205,9	470,4	-4,7	-79,3	201	128,5
ŞUBAT	335	304,4	71,4	212,6	446	-9,1	-76,5	197,8	109,7
MART	385,5	159,1	96,7	246,5	483,6	-58,7	-39,2	154,9	96,2
3 AYLIK TOPLAM	1.066,70	793,5	236,5	665	1.400,10	-25,6	-70,2	181,2	110,5
NİSAN	336,5	Pandemi koşullarında sınır kapılarının kapalı olması nedeniyle TÜİK tarafından anket çalışması yapılamamış ve bu nedenle turizm geliri rakamları hesaplanamamıştır.	81,7	275,1		Pandemi koşullarında sınır kapılarının kapalı olması nedeniyle TÜİK tarafından anket çalışması yapılamamış ve bu nedenle turizm geliri rakamları hesaplanamamıştır.		236,7	
MAYIS	319,8		96,2	370,4				285	
HAZİRAN	426,2		157,2	412,3				162,4	
6 YILIK TOPLAM	2.149,20	793,5	571,5	1.722,80		-63,1	-28	201,5	
TEMMUZ	450,4	48,7	158,9	342,5		-89,2	226,0	115,6	
AĞUSTOS	431,5	41,1	209,1	375		-90,5	408,2	79,3	
EYLÜL	349,1	36,2	216,4	388,8		-89,6	497,9	79,7	
EKİM	352,2	64,7	225,5	3776,9		-81,6	248,5	67,1	
KASIM	332,9	56,3	284,0	474,9		-83,1	404,4	67,2	
ARALIK	338,4	64	186,6	595,6		-81,1	191,6	219,1	
12 AYLIK TOPLAM	4.403,70	1.104,60	1.852,0	4.276,5		-74,9	67,7	130,9	

*Kaynak: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yatırım ve İşletmeler Genel Müdürlüğü 2023 - Mart Ayı Bülteni

*Çeyrek dönemlerde açıklanmaktadır.

10+1: On uçuşta bir ücretsiz uçuş hakkı kazanın.

Rezervasyon yapın.
Puan toplayın. Yararlanın.

Şimdi
kaydolun ve
koltuğunuzu*
garanti edin!

*Standart: koltuk değerinde 300 Puanlık hoş geldiniz hediyesi.

SunExpress

your benefits